

Modul 4_3

Protocoloale ARQ

PERFORMANȚA

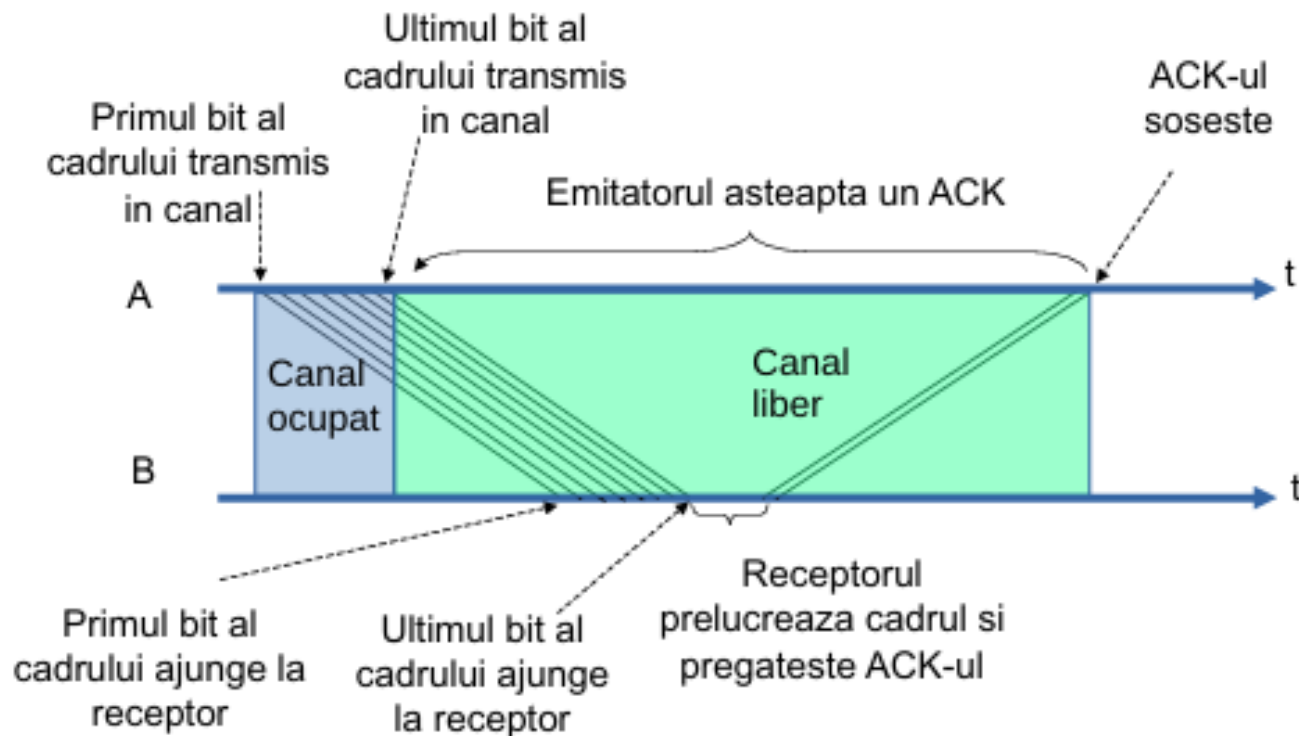
(Automatic Repeat reQuest)

Cuprins

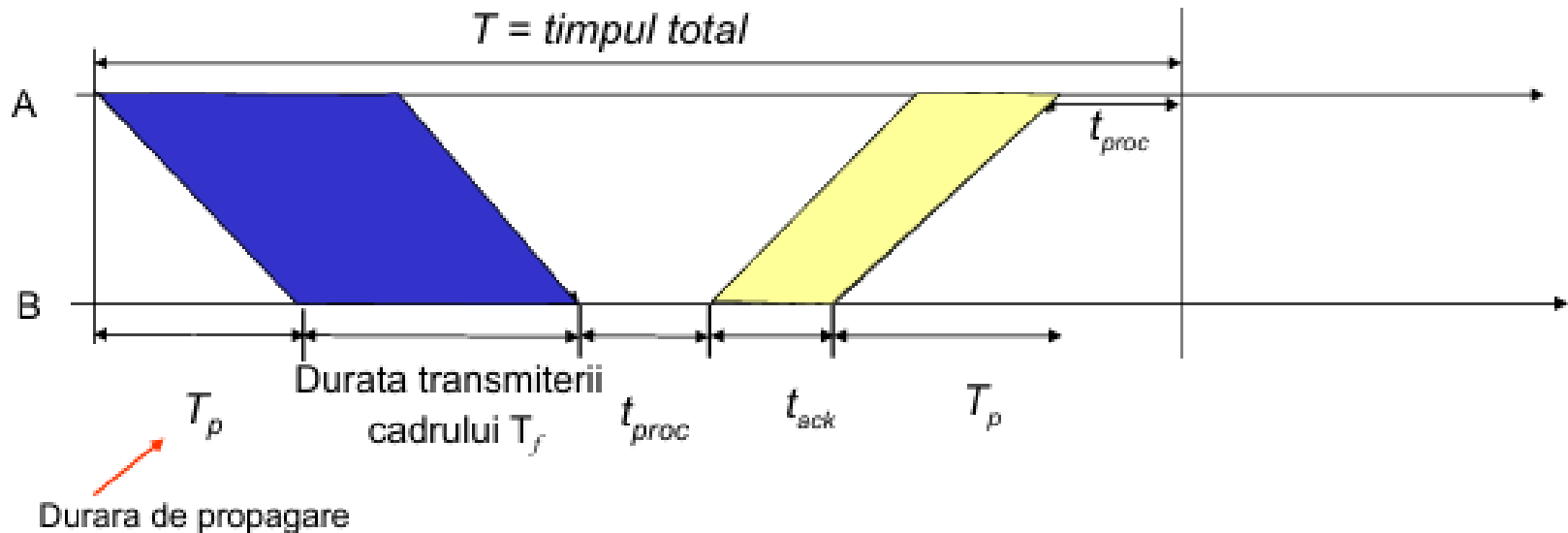
- Eficiența protocolului Stop and Wait
- Estimarea eficienței protoalelor cu fereastră de anticipare
- Câteva exerciții

Eficiența Stop-and-Wait

$$E = \frac{T \text{ canal ocupat}}{T \text{ canal ocupat} + T \text{ canal liber}} = \frac{T \text{ canal ocupat}}{T \text{ total}}$$

Modelul Stop-and-Wait

$$\begin{aligned}
 T &= 2T_p + 2t_{proc} + T_f + t_{ack} \\
 &= 2T_p + 2t_{proc} + \frac{n_f}{R} + \frac{n_a}{R}
 \end{aligned}$$

Lungimea cadrului de date (points to n_f)
 Lungimea cadrului ACK (points to n_a)
 Durata de prelucrare (points to t_{proc})
 Debitul canalului (points to R)

Eficiența protocolului Stop-and-Wait în absența erorilor

Debitul efectiv:

$$R_{eff} = \frac{\text{nr. de biti de date}}{\text{durara totala de transmitere}} = \frac{n_f - n_o}{T}$$

Biti de antet & CRC

Eficiența transmisiei:

$$E = \frac{R_{eff}}{R} = \frac{\frac{n_f - n_o}{T}}{R} = \frac{1 - \frac{n_o}{n_f}}{1 + \frac{n_a}{n_f} + \frac{2(T_p + t_{proc})R}{n_f}}$$

Efectul antetului

Durata transmiterii
cadrului ACK

**Impactul produsului debit-intarziere
(Bandwidth-delay product)**

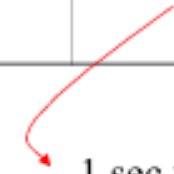
Întârzieri de propagare și de procesare

- Întârzierea de propagare depinde de viteza de propagarea a semnalului in mediul de comunicare
  - Pentru distanta = 1000km, întârzierea de propagare pentru fibra optica e de ordinul a câteva milisecunde
- Întârzierea de procesare e de ordinul micro-secundelor
  - Poate fi ignorata fără a pierde din precizie
- $2T_p$ = Întârziere dus-întors (Round-trip-time sau RTT)
- Durata de procesare și transmiterea antetelor e mult mai mica decât cele ale datelor
  - In unele cazuri poate fi ignorată

Produsul debit - intarziere dus-intors (durata de procesare e ignorata)

$$\text{Produsul debit - intarziere dus-intors} = 2T_p * R$$

Debitul R \ RTT	1 ms	10 ms	100 ms	1 sec
1 Mbps	10^3	10^4	10^5	10^6
1 Gbps	10^6	10^7	10^8	10^9

$$1 \text{ sec} \times 10^9 \text{ b/s} \\ = 10^9 \text{ biți}$$

Eficiența protocolului Stop and Wait

- Ipoteze :
  - Durata de transmitere a ACK-urilor și a antetelor e neglijată
  - Durata de prelucrare $t_{proc}=0$
  - Transmitere fără de erori
  - Timpul total de transfer al unui cadru $T=T_f + 2T_p$, unde T_f e durata de transmitere a cadrului și T_p e *durata de propagare*
- Eficiența protocolului : Timp transmisie/ Timp total

$$E = \frac{T_f}{T_f + 2T_p} = \frac{1}{1 + 2a} \quad a = \frac{T_p}{T_f} \quad \begin{array}{l} T_f = n_f / R \\ n_f \text{ lungimea cadrului} \\ R \text{- debitul} \end{array}$$

Exemplu

Eficiența depinde de lungimea cadrului n_f

Exercițiu

$d = 200$ m, $R = 100$ Mbps, $V = 2 \cdot 10^8$ m/s

pentru $n_f = 100$ biti, $a = \frac{Rd}{V n_f} = 1$ $E = 0,33$

și $n_f = 1000$ biti, $a = \frac{Rd}{V n_f} = 0,1$ $E = 0,83$

$$T_f = n_f / R$$

n_f -lungimea cadrului

R -debitul

$$T_p = d / V$$

d -lungimea canalului

V -viteza de propagare a
semnalului

Eficiența de transmisie

Exercitiu practic

Calculați eficiența și debitul efectiv pentru condițiile următoare:

$$n_f = 1250 \text{ octeti}$$

$$R = 1 \text{ Mbit/s}$$

$$T_p = 0,5 \text{ ms}$$

Intarzierile de procesare și de transmitere a ACK-urilor vor fi ignorate

Rezolvare

$$T_f = n_f / R = 10000 / 10^6 = 10^{-2} = 0,01$$

$$a = T_p / T_f = 0,5 \cdot 10^{-3} / 10^{-2} = 0,05$$

$$E = 1 / (1 + 2a) = 1 / (1 + 2 \cdot 0,05) = 1 / 1,1 = 0,91$$

$$R_{\text{eff}} = R \cdot E = 910 \text{ kbit/s}$$

Repetăți calculele pentru cazul $T_p = 5 \text{ ms}$

Ce ați observat ?

Eficiența de transmisie

$n_r = 1250$ octeti = 10000 biți

$n_a = n_o = 25$ octeti = 200 biți

Protocolul Stop-and-Wait nu funcționează bine pe legăturile care au produsul întârziere*debit ridicat

Debit \ RTT	RTT			
	1 ms	10 ms	100 ms	1 sec
1 Mbps	88%	49%	9%	1%
1 Gbps	1%	0.1%	0.01%	0.001%

Cu cât mai mare e "bandwidth-delay product", cu atât e mai mică eficiența transmisiei și, respectiv, debitul efectiv

Eficiența protocolului Stop and Wait în prezența erorilor

- Fie N_r retransmisii pentru ca un cadru să fie recepționat fără de erori (deci $N_r - 1$ eșecuri!)

Prin urmare

$$E = \frac{T_f}{N_r(T_f + 2T_p)} = \frac{1}{N_r(1+2a)} \quad a = \frac{T_p}{T_f}$$

- Dacă P e probabilitatea de eroare a unui bit, probabilitatea de a recepționa fără de eroare un cadru de N_l biti:

$$P_f = 1 - (1 - P)^{N_l} \approx N_l P$$

Eficiența protocolului Stop and Wait în prezența erorilor

- Dar

$$P_f = \frac{N_r - 1}{N_r} \Rightarrow N_r = \frac{1}{1 - P_f}$$

- Deci

$$E = \frac{1}{N_r(1+2a)} = \frac{1 - P_f}{1 + 2a}$$

Problemă: cu cât mai mare este cadrul cu atât crește P_f

- Soluție: utilizăm cadre mici → Cu cât cadrele sunt mai mici cu atât eficiența e mai joasă : ((

Un mic exercițiu pentru a continua...

Protocolul Stop-and-Wait este utilizat pe o legătură cu un debit de 1 Mbit/s, cu durata de propagare de 10 ms și se utilizează cadre de 1000 de biți.

- Care este produsul debit - întârziere ?
- Cât durează transmiterea unui cadru (ACK-ul sosește la emițător) fără a ține cont de durata transiterii ACK-ului?
- Câte cadre ar fi putut fi transmise pe parcursul acestei durate?
- Care ar fi încărcarea canalului?

Un mic exercițiu pentru a continua...

Care este produsul debit - întârziere ?

produsul debit – întârziere = $(1 \times 10^6) \times 2 \times (10 \times 10^{-3}) = 20000$ biți

Cât durează transmiterea unui cadru?

$T_{\text{cadru}} = T_f + 2T_p = 1000/10^6 + 2 \times 10 \times 10^{-3} = 0,021$ sec

Câte cadre ar fi putut fi transmise pe parcursul acestei durate?

= $(T_{\text{cadru}} \times \text{debit}) / (\text{lungime cadru}) = 0,021 \times (1 \times 10^6) / 1000 = 21000$ biți / 1000 = 21 cadre

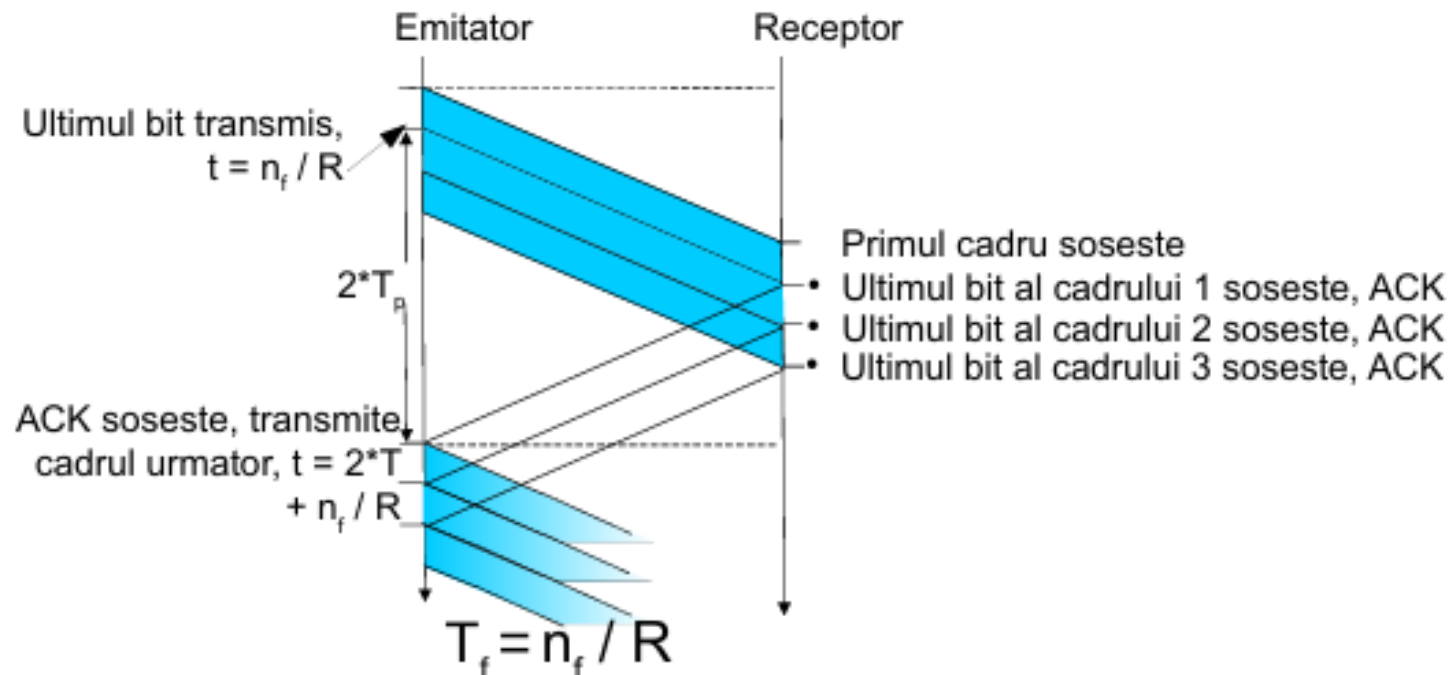
Care ar fi încărcarea canalului?

Încărcare = $(\text{num. cadre transmise} / \text{num. cadre care ar fi putut fi transmise}) \times 100 =$
 $= (1/21) \times 100 = 4,8 \%$

Care ar fi încărcarea canalului dacă se transmiteau 21 de cadre?

100% !!!

Eficiența protocoalelor cu fereastră de anticipare

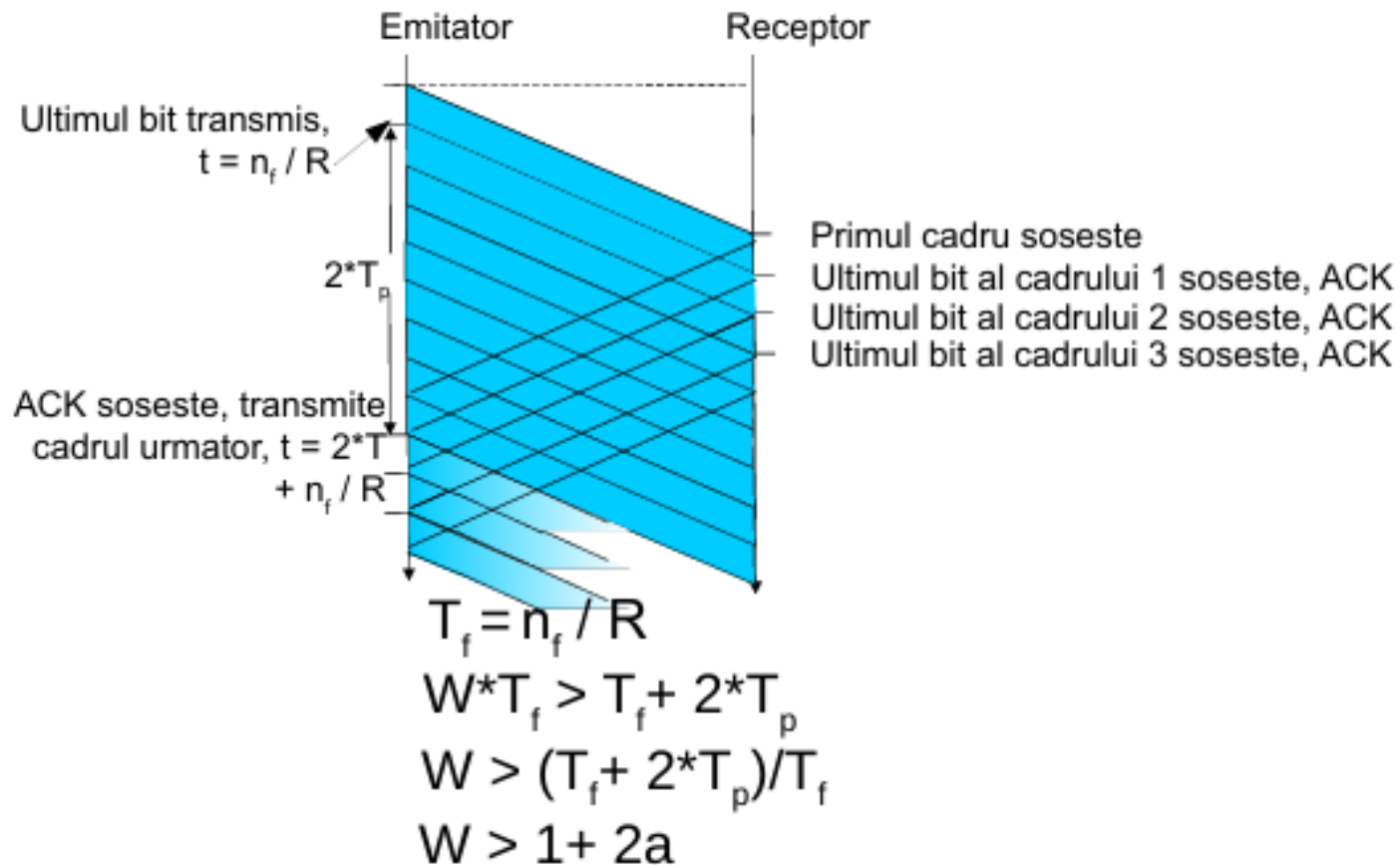

$$W * T_f < T_f + 2 * T_p$$

$$W < (T_f + 2 * T_p) / T_f$$

$$W < 1 + 2a$$

Eficiența protocoalelor cu fereastră de anticipare

Eficiența protocoalelor cu fereastră de anticipare

- Fie W - fereastra (numărul de cadre transmise fără a aștepta confirmarea)
- Pentru cazul când transmisiunea e fără de eroare:
  - $W \geq 2a+1$: ACK-ul ajunge înainte ca fereastra sa expire
  - $W < 2a+1$: sursa își termina datele și trebuie sa aștepte primul ACK

$$E = \begin{cases} 1 & W \geq 2a+1 \\ \frac{W}{2a+1} & W < 2a+1 \end{cases} \quad a = \frac{T_p}{T_f}$$

$$T_f = n_f / R$$

n_f - lungimea cadrului

R - debitul

T_f - durata de transmisie a unui cadru

T_p - durata de propagare

Performanța în prezenta erorilor: Protocolul Go Back N

$$E = \begin{cases} \frac{1 - P_f}{1 + 2aP_f} & W \geq 2a + 1 \\ \frac{W(1 - P_f)}{(2a + 1)(1 - P_f + WP_f)} & W < 2a + 1 \end{cases}$$

$$a = \frac{T_p}{T_f}$$

T_f - durata de transmisie a unui cadru

T_p - durata de propagare

W - fereastra

Exercițiul 1

Fie un canal cu debitul $R = 50$ kbit/s, durata de propagare $T_p = 250$ ms, se folosesc cadrelor de lungime $n_f = 1000$ biti, durata de transmitere a unui ACK e foarte mica (neglijabila), antetele nu se iau în considerație, transmisia e fără de erori. Fereastra de anticipare e W .

- Calculați eficiența protocolului pentru $W = 1$
- Calculați eficiența protocolului pentru $W = 25$
- Calculați $W_{\min}$ începând cu care eficiența devine maximă

Exercițiul 2

Să se calculeze debitul efectiv R_{ef} observat și durata de transmitere print-un canal de comunicare a unui fișier de $F = 20000$ biți ținând cont ca durata de propagare într-un sens $T_p = 50$ ms, debitul $R = 1$ Mbit/s, lungimea unui cadru $n_f = 1000$ biți și se utilizează un protocol cu fereastra de anticipare $w = 4$.

Exercițiul 3

Să se calculeze fereastra W_{min} pentru care la transmiterea print-un canal de comunicare cu o durată de propagare într-un sens $T_p = 100\text{ ms}$ și cu un debit $R = 1\text{ Mbit/s}$ a unui fișier de $F = 20$ kiloocteți utilizându-se cadre cu lungimea $L = 1$ kilooctet (1024 octeți) se obține o durată globală de transmitere minimă.

Calculați această durată.

Exercițiul 4

Pentru ce lungime a cadrului n_f protocolul Go-Back-N cu o fereastră $W=4$ permite de a avea o eficiență mai mare de 80 % pentru un canal cu debitul de 100 kbit/s și durata de propagare într-un sens de 100 ms ?

Nu se va lua în considerație supra-sarcina antetului și duratele de transmitere a ACK-urilor, transmisiune e fără de erori

Exercițiul 5

Trasați diagrama transmierii print-un canal de comunicare T a unui fișier de $F = 20000$ biți ținând cont ca durata de propagare într-un sens $T_p = 50$ ms, debitul $R=1$ Mbit/s, lungimea unui cadru $L = 1000$ biți și se utilizează protocolul Go back N cu fereastra de anticipare $w=4$. Pe parcursul transmierii au fost pierdute cadrele 7 și 15 și ACK-urile pentru cadrele 10 și 1.

Cât va dura transmiterea acestui fișier?

Desenați mai întâi diagrama temporală a schimbul de date

